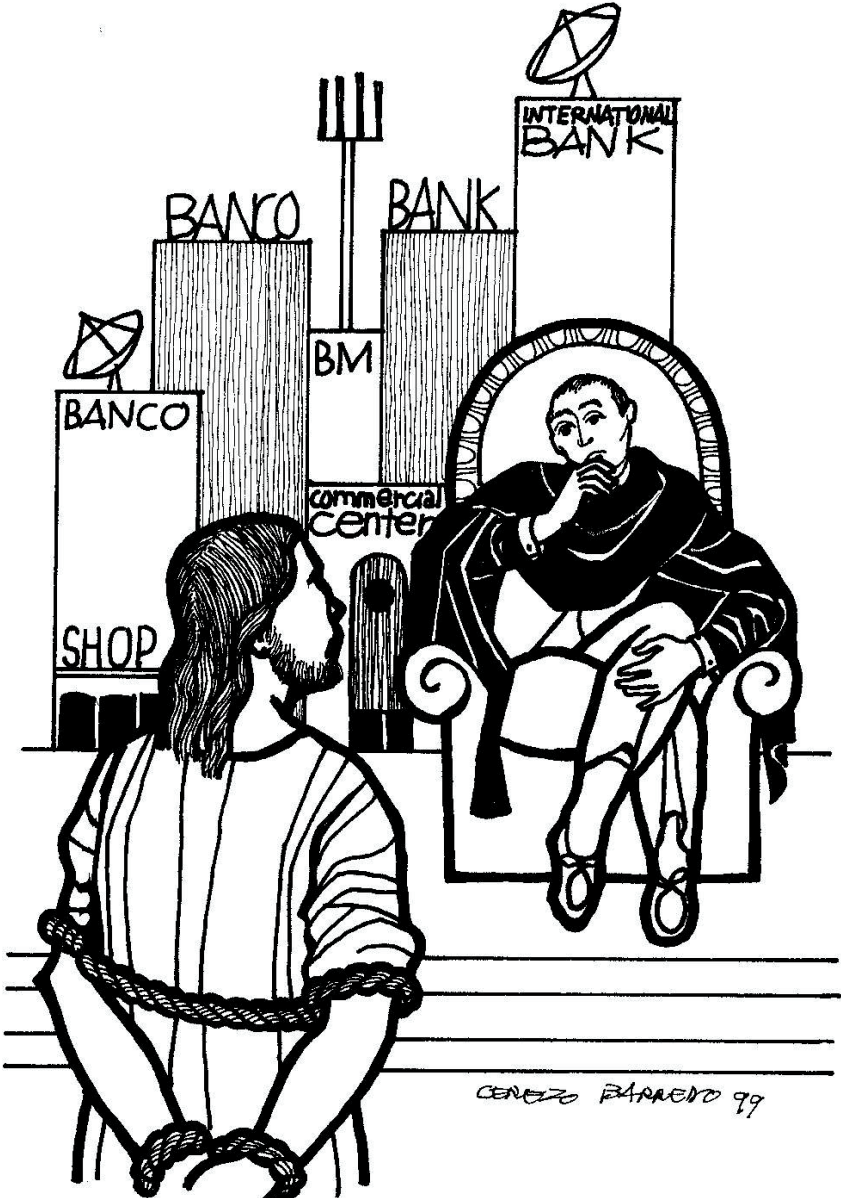

Goede Vrijdag in de OUDE BLASIUS

Stilte

Psalm 43, vers 1, 2 en 3

1. O God, kom mijn geding beslechten,
verlos mij van wie U versmaadt.
Boosdoeners willen met mij rechten,
die niet aan trouw en waarheid hechten.
Doe mij ontkomen aan hun haat,
o HEER, mijn toeverlaat.
2. Zijt Gij dan niet mijn burcht gebleven,
de sterke vesting van mijn hart?
Waarom hebt Gij dan nu mijn leven
aan mijn belagers prijsgegeven?
Waarom ga ik gebukt van smart,
gekleed in somber zwart?
3. O Here, God, kom mij bevrijden,
zend mij uw waarheid en uw licht
die naar uw heilige berg mij leiden,
waar Gij mij woning wilt bereiden.
Geef dat ik door U opgericht
kom voor uw aangezicht.

Begroeting

Gebed

Lied 579, (zanggroep)

1. Niets droeg hem meer, voor hem de afgrond nog,
geen woord of kreet, geen spons azijn,
de mens is uitgegoten,
hem wacht geen engel meer.
2. Zo hangen zij en levend dood ook wij,
mislukt, vergeten, uitgebeend,
de mens vloeit leeg in leegte,
in 't blinde niemandsland.

3. Het duister wijkt, de blindeman ontwaakt:
het brood, het kruis, het tuinmanswoord,
zij dragen goddelijk leven,
een wereld weer geheeld.
4. Wat draagkracht geeft: God neemt de grenzen weg,
verdriet, een kreet, de eenzaamheid,
de stukgeschoten zijde,
zij zijn van ons, van hem.

Korte Overdenking: *Vreselijke vrijdag en toch... Goede Vrijdag*

Het Lijdensverhaal volgens het Evangelie van Johannes

Rond de woorden uit het Evangelie klinken door de zanggroep gezongen verzen uit het Stabat Mater, één van de beroemdste Middeleeuws-Latijnse gedichten op de Moeder Gods in haar smart om de gekruisigde Christus.

Hertaling: Willem Wilmink, Muziek: Matthijs ten Thije

Johannes 18, 1-11

- ¹ Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidronbeek. Daar liep hij een olijfgaard in, met zijn leerlingen.
- ² Judas, zijn verrader, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen.
- ³ Judas ging ernaartoe, samen met een cohort soldaten en dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns.
- ⁴ Jezus wist precies wat er met hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?'
- ⁵ Ze antwoordden: 'Jezus uit Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, zijn verrader, erbij stond.
- ⁶ Toen hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond.
- ⁷ Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus uit Nazaret.'
- ⁸ 'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.'
- ⁹ Zo gingen de woorden in vervulling die hij gesproken had: 'Geen van hen die u mij gegeven hebt, heb ik verloren laten gaan.'
- ¹⁰ Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit

naar de slaaf van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af;
Malchus heette die slaaf.

¹¹ Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou ik de beker die de Vader mij gegeven heeft niet drinken?'

*Moeder stond door smart bevangen
en met tranen langs haar wangen
waar haar Zoon gekruisigd hing*

*en het was haar in haar lijden
of een zwaard haar kwam doorsnijden
dat dwars door het hart heen ging.*

*Hoe verdrietig en verloren
was de toch zo uitverkoren
moeder die Hem 't leven gaf.*

*Ze moest klagen, ze moest rouwen
en ze beefde bij 't aanschouwen
van zijn vreselijke straf.*

Johannes 18, 12-27

¹² De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden hem.

¹³ Ze brachten hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester

¹⁴ en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat één man sterft voor het hele volk.'

¹⁵ Simon Petrus liep met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in,

¹⁶ maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen.

¹⁷ Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij.

¹⁸ De slaven en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

- ¹⁹ De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer.
- ²⁰ Jezus zei: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb ik iets in het geheim gezegd.
- ²¹ Waarom ondervraagt u mij? Vraag het toch aan de mensen die mij gehoord hebben, zij weten wat ik gezegd heb.'
- ²² Toen Jezus dat zei gaf een van de dienaren die erbij stonden, hem een klap in het gezicht: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?'
- ²³ Jezus zei: 'Als ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat ik heb gezegd, waarom slaat u me dan?'
- ²⁴ Daarna stuurde Annas hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.
- ²⁵ Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van hem?' vroegen ze. 'Nee,' ontkende Petrus, 'ik niet.'
- ²⁶ Maar een van de slaven van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je bij hem was in de olijfgaard?'
- ²⁷ Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

*Wie voelt er geen tranen komen
die daarheen wordt meegenomen,
waar hij Christus' moeder vindt?*

*Wie zou tranen binnenhouden
als hij dat verdriet aanschouwde
van de moeder bij haar kind?*

*Zij zag wat Hij heeft geleden
voor het kwaad dat mensen deden,
zag de zweepen, zag het slaan,*

*hoorde 't kind, door haar gedragen,
stervende om bijstand vragen,
zag hoe Hij is doodgegaan.*

Johannes 18, 28-40

- ²⁸ Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, om zich niet te verontreinigen voor het pesachmaal.

- ²⁹ Daarom kwam Pilatus naar buiten en vroeg: ‘Waarvan beschuldigt u deze man?’
- ³⁰ Ze antwoordden: ‘Als hij geen misdadiger was, zouden we hem niet aan u uitgeleverd hebben.’
- ³¹ Pilatus zei: ‘Neem hem dan mee, en veroordeel hem volgens uw eigen wet.’ Maar de Joden wierpen tegen: ‘Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.’
- ³² Zo ging de uitspraak van Jezus in vervulling waarin hij aanduidde welke dood hij sterven zou.
- ³³ Nu ging Pilatus het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg hem: ‘Bent u de koning van de Joden?’
- ³⁴ Jezus antwoordde: ‘Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over mij gezegd?’
- ³⁵ ‘Ik ben toch geen Jood,’ antwoordde Pilatus. ‘Uw volk en uw hogepriesters hebben u aan mij uitgeleverd – wat hebt u gedaan?’
- ³⁶ Jezus antwoordde: ‘Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.’
- ³⁷ Pilatus zei: ‘U bent dus koning?’ ‘U zegt dat ik koning ben,’ zei Jezus. ‘Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat ik zeg.’
- ³⁸ Hierop zei Pilatus: ‘Maar wat is waarheid?’ Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. ‘Ik heb geen schuld in hem gevonden,’ zei hij.
- ³⁹ ‘Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?’
- ⁴⁰ Toen begon iedereen te schreeuwen: ‘Hem niet, maar Barabbas!’ Barabbas was een misdadiger.

*Vrouw van liefde en genade
wil toch op mijn schouders laden
alles wat U lijden doet.*

*‘k Wil mijn hart aan Hem verpanden,
laat mij dan van liefde branden
opdat ik Hem zo ontmoet.*

*Moeder, wil mijn hart bezeren
met de wonden van die Hem deren,
die zo ned'rig wilde zijn*

*om te lijden voor mijn zonden.
Laat mij lijden aan mijn wonden,
laat mij delen in Zijn pijn.*

Johannes 19, 1-16

- ¹ Toen liet Pilatus Jezus geselen.
- ² De soldaten vlochten een kroon van doorn takken, zetten die op zijn hoofd en deden hem een purperen mantel aan.
- ³ Ze liepen naar hem toe en zeiden: 'Leve de koning van de Joden!', en ze sloegen hem in het gezicht.
- ⁴ Pilatus liep weer naar buiten en zei: 'Ik zal hem hierbuiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.'
- ⁵ Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is hij, de mens,' zei Pilatus.
- ⁶ Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig hem, kruisig hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem hem dan maar mee en kruisig hem zelf, want ik zie niet waaraan hij schuldig is.'
- ⁷ De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat hij moet sterven, omdat hij zich de Zoon van God heeft genoemd.'
- ⁸ Toen Pilatus dat hoorde werd hij erg bang.
- ⁹ Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt u vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord.
- ¹⁰ 'Waarom zegt u niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet u dan niet dat ik de macht heb om u vrij te laten of u te kruisigen?'
- ¹¹ Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.'
- ¹² Vanaf dat moment wilde Pilatus hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.'
- ¹³ Pilatus hoorde dat, liet Jezus naar buiten brengen en nam plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata.

- ¹⁴ Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: ‘Hier is hij, uw koning.’
- ¹⁵ Meteen schreeuwden ze: ‘Weg met hem, weg met hem, aan het kruis met hem!’ Pilatus vroeg: ‘Moet ik uw koning kruisigen?’ Maar de hogepriesters antwoordden: ‘Wij hebben geen andere koning dan de keizer!’
- ¹⁶ Toen droeg Pilatus hem aan hen over om hem te laten kruisigen. Zij voerden Jezus weg;

*Laat mij huilen aan uw zijde,
laat het kruis ook mij doen lijden
tot ik zelf eens doodgaan moet.*

*‘k Wil mij naar het kruis begeven
om daar met u mee te leven
in wat Hem zo lijden doet.*

*Stralende, ik moet U eren,
wil U toch niet van mij keren,
laat mij huilend bij U staan.*

*Laat mij Christus’ dood ervaren,
laat mij in mijn hart bewaren
al wat Hem is aangedaan.*

Johannes 19, 17-28

- ¹⁷ hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota.
- ¹⁸ Daar kruisigden ze hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden.
- ¹⁹ Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op ‘Jezus uit Nazaret, koning van de Joden’.
- ²⁰ Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen.
- ²¹ De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: ‘U moet niet “koning van de Joden” schrijven, maar “Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden”.’

- ²² ‘Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,’ was het antwoord van Pilatus.
- ²³ Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden.
- ²⁴ Ze zeiden tegen elkaar: ‘Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.’ Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: ‘Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.’ Dat is wat de soldaten deden.
- ²⁵ Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala.
- ²⁶ Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder: ‘Dat is uw zoon,’
- ²⁷ en daarna tegen de leerling: ‘Dat is je moeder.’ Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.
- ²⁸ Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei hij: ‘Ik heb dorst.’

*Laat zijn pijnen mij genaken,
laat het kruis mij dronken maken
van de liefde voor uw Zoon*

*en wil dan mijn voorspraak wezen
als ik 't helse vuur moet vrezen
na het oordeel voor zijn troon.*

*Laat het kruis over mij waken,
laat zijn dood mij sterker maken,
zodat Hij me begeleidt*

*en mijn ziel, als 't lijf moet sterven,
de verrukking doet verwerven
die de hemel ons bereidt.*

Johannes 19, 29 en 30

- ²⁹ Er stond daar een vat zure wijn; ze staken er een majoraantak met een spons in en brachten die naar zijn mond.
- ³⁰ Nadat Jezus ervan gedronken had zei hij: ‘Het is volbracht.’ Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De Paaskaars wordt gedooft, de lampen gaan uit

Stilte – de paaskaars wordt weggedragen

Het beklag Gods: Waar was jij?

Lied 895 (zanggroep)

Wij gaan de nacht door, het duister,
op zoek naar het levend water.
Enkel de dorst zal ons licht zijn,
enkel de dorst zal ons licht zijn.

Avondgebed van Luther

Heer, blijf bij ons, want het is avond en de nacht zal komen.
Blijf bij ons en bij Uw ganse kerk
aan de avond van de dag
aan de avond van het leven
aan de avond van de wereld.

Blijf bij ons met Uw genade en goedheid
met Uw troost en zegen
met Uw woord en sacrament.

Blijf bij ons wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst
de nacht van twijfel en aanvechting
de nacht van de strenge, bittere dood.

Blijf bij ons in leven en in sterven,
in tijd en eeuwigheid.
Amen.

We verlaten in stilte de kerk.

